

Deltakelse og etikk

Meeting the ethics of participation

Et Rammeverk for etisk innbyggerinnvolvering i forskning og innovasjon (FoUI) – EU_PRO-Ethics

Webinar om etikk og brukermedvirkning i forskning og fagutvikling, i regi av KBT - Kompetansesenter for brukererfaring og tjenesteutvikling

Norges Forskningsråd

Anila Nauri, 23. November 2023

Min ambisjon med presentasjonen:

1. Webinardeltakerne blir kjent med prosessen for og sluttproduktet til ***EU_PRO-Ethics*** prosjektet.
2. Deltakerne reflekterer over nytteverdien av ***Det europeiske rammeverket for etisk deltakelse*** innenfor egne prosjekter og samarbeid med aktuelle borgergrupper.

Forskningsrådet har bidratt med i utviklingen av et europeisk rammeverk for innbyggerinvolvering og medvirkning i FoUI.

Innsatsen er tett koblet opp mot policy-ambisjoner og tiltak for mer Åpen forskning og innovasjon.

[Policy for åpen forskning \(forskingsradet.no\)](https://forskingsradet.no)

Akkreditering og rettigheter:

I denne presentasjonen brukes noen foiler på engelsk som akkrediteres **Stefanie Schuertz**, prosjektkoordinator for EU_PRO-Ethics prosjekt, ved ZSI Østerrike

PRO-Ethics har alle rettighetene til bilder og film som framvises i presentasjonen

The PRO-Ethics Prosjektet

- 01/2020-12/2023 (4 år)
- 15 konsortiumpartnere:
 - 12 europeiske land
 - 8 forskningsfinansierende organisasjoner
 - 5 tekniske partnere
 - 2 internasjonale organisasjoner
- 1 åpen utlysning
- 11 piloter in 2 faser

Images: PRO-Ethics project

Nettside:

https://pro-ethics.eu

proEthics About Partners Pilots Outputs Conference News Contact

Participatory Real Life Experiments in Research and Innovation
Funding Organisations on Ethics

2024 INTERNATIONAL CONFERENCE
Connect Collaborate Create
Bridging communities to foster participatory research and citizen science

19 OCT
20 TO
21 BER
PARIS
Aubervilliers
Campus Condorcet

Join the **Connect.Collaborate.Create. Conference!**

To mark the end of a four year journey exploring the ethics of participation in research funding organisations, we are organising our final conference in collaboration with the COESO Project.

The collaborative event takes place in October 19-21, 2023 in Paris, at Aubervilliers, Campus Condorcet.

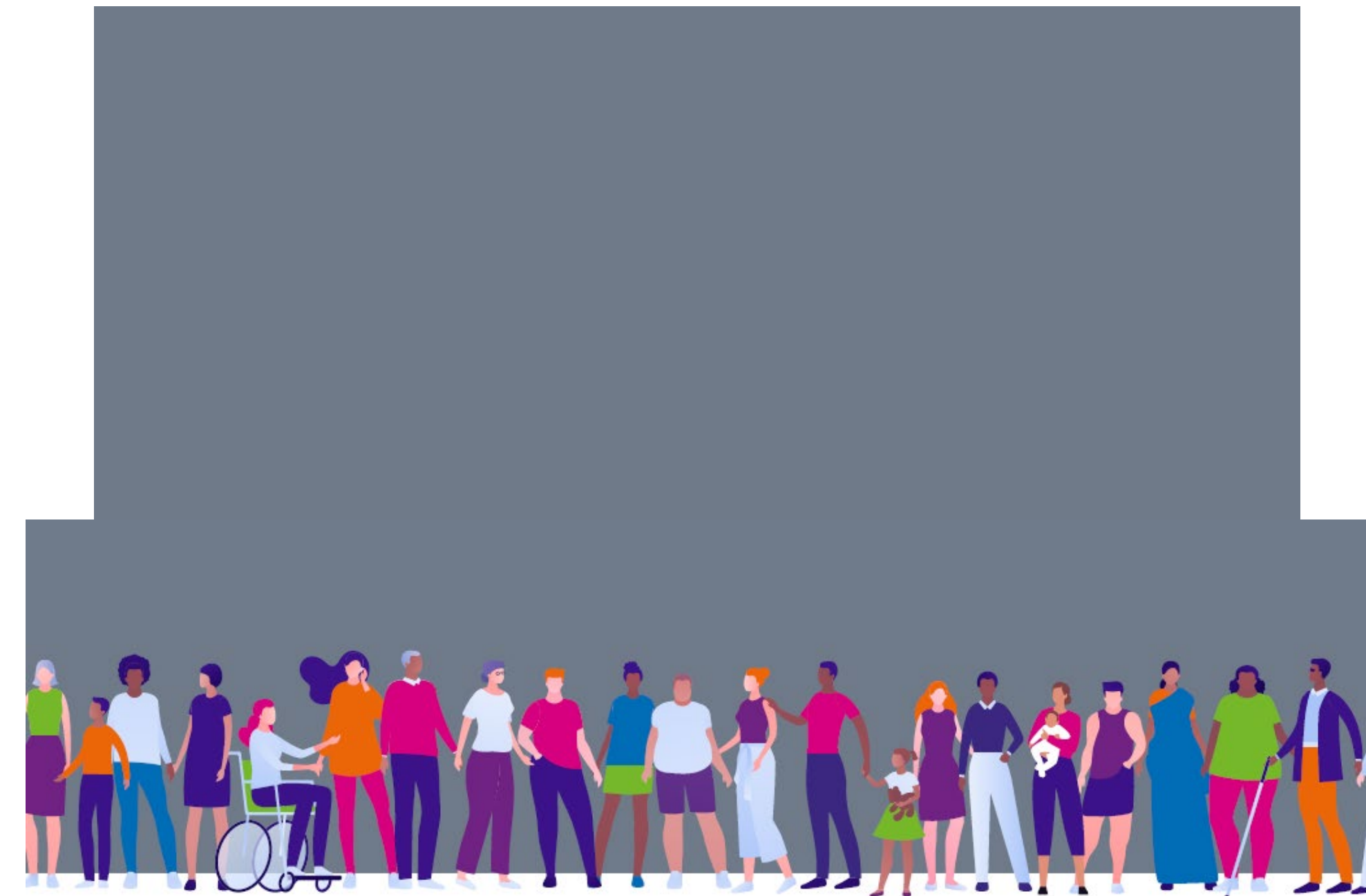
[read more »](#)

PRO-Ethics Fokus

Hvordan håndtere etiske spørsmål som oppstår når “ikke-tradsjonelle interessenter” deltar i aktiviteter for forskningsfinansierende institusjoner?

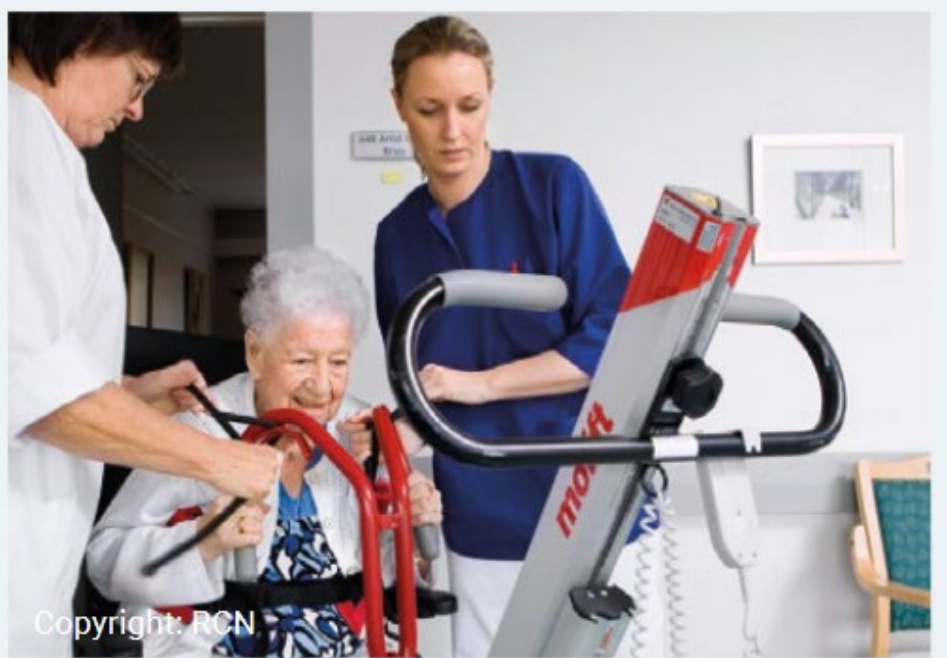
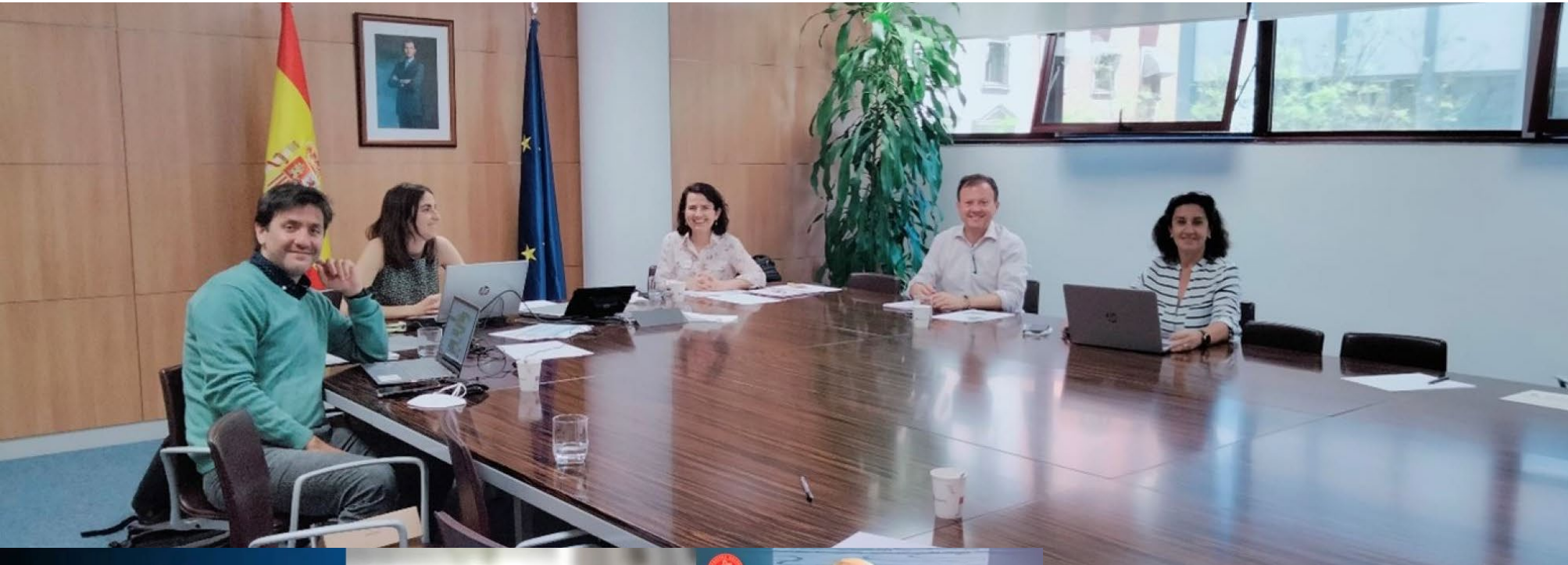
PRO-Ethics Rammeverk

Ethics Framework and Guidelines:
A guide for research funding organizations
implementing participatory activities

- Spørsmål og handlinger for å **utforme**, **implementere** og **evaluere** deltakelsesprosesser i FoUI finansierende-aktiviteter.
- Forskningsfinansieringsorganer, etikk- og integritetsorganer, praktikere, beslutningstakere og andre.
- Empirisk testet og videre forbedret gjennom deltakespiloter.
- <https://zenodo.org/records/8089673>

PRO-Ethics Pilots

Images: CDTI, UEFISCDI, LBG OISC, RCN, Innoviris, FFG, Caritas

Refleksjon om den strukturelle konteksten

ACTION A1: Understand the structural constraints you are operating under

- Strukturelle begrensninger og handlingsrom
- Institusjonelle avhengigheter
- Relevante (interne og eksterne) prosesser og prosedyrer
- Eksempel: Belgia, Tsjekkia, Tyskland

Deltakelsesform

ACTION A2: Identify and clarify the expected contributions

ACTION B1: Define for which type of activity a participatory approach is undertaken

ACTION C1: Determine which stakeholders to engage and why, followed by interlinking the participatory process, context, and stakeholder types

- Hvem/hvordan/når?
 - Hvilke bidrag?
 - Hvilke aktiviteter?
 - Hvilke deltakergrupper? Hvilke formater?
- Rekkefølge for beslutninger / iterasjoner

Goals and Impact

ACTION A4: Explore possible, probable, and desirable impacts of R&I

- Hensiktsmessige og utilsiktede, ønskelige og uønskede virkninger
- Sosiale, politiske, institusjonelle, økonomiske, miljømessige...
- Valg av vurderingsmodell:
- ✓ Vær oppmerksom på omfang og fokus!

Etiske forhåndsregler

ACTION B2: Remove barriers for participation

ACTION D: Identify ethical issues and tackle them appropriately

ACTION E: Consider how equal and meaningful dialogue can be established and safeguarded in light of participants' characteristics and vulnerabilities

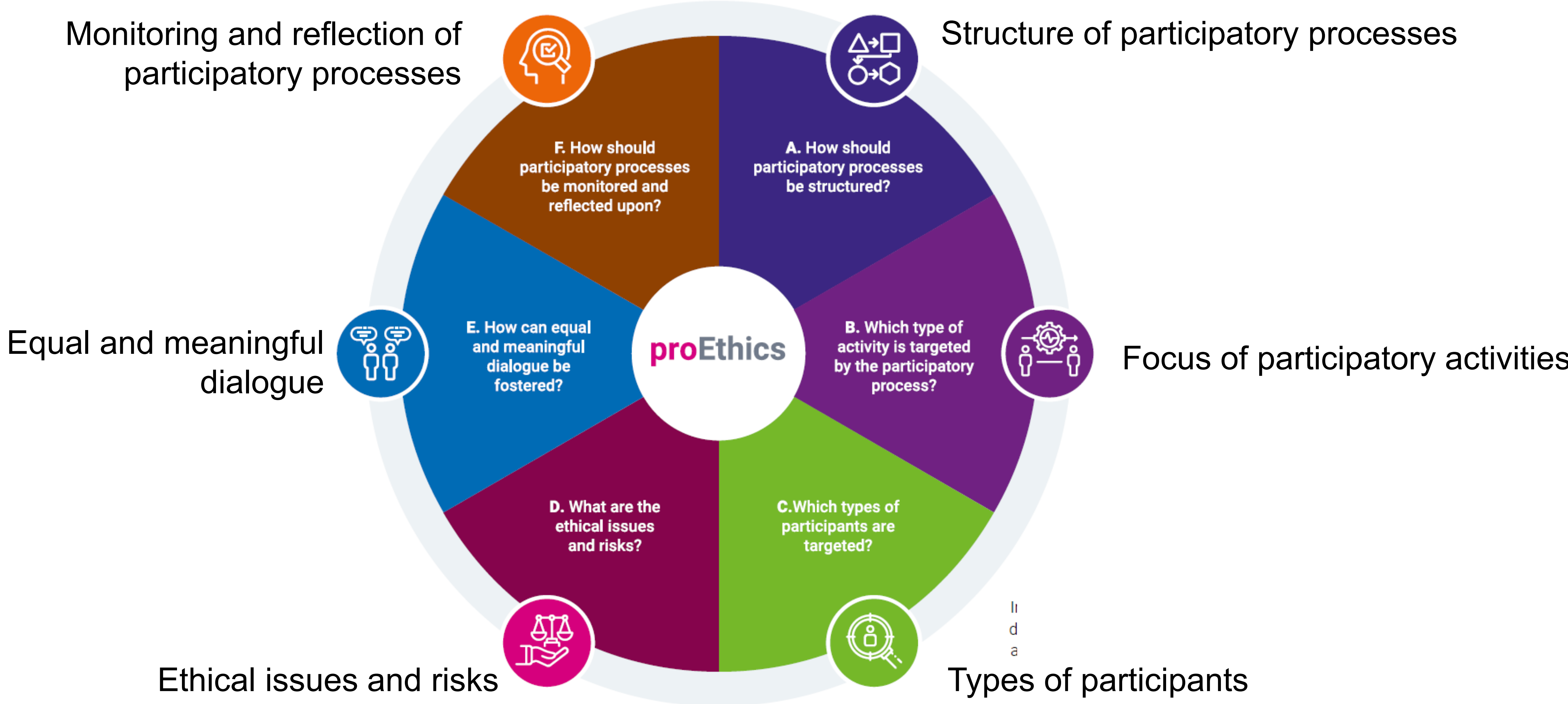
- Hvilke hindringer er det for deltakelse?
- Metoder og formater?
- Hvilke hindringer er det for deltakelse:
 - **Fysiske** (direkte skade, langvarig skade)
 - **Psykologiske** (traumatiske metoder, sensitivitet av spørsmål,...)
 - **Sosiale** (stigmatisering, diskriminering, ...)
 - **Databeskyttelse**, konfidensialitet, personvern
 - **Forsikringsstatus** for hver deltaker

Merverdien av rammeverket og retningslinjer

- Støtte planlegging, gjennomføring og evaluering av deltakelsesaktiviteter
- Delt forståelse av interessentdeltakelse
- Sikre etisk atferd:
 - Høyere kvalitetsprosesser
 - Høyere kvalitetsresultater
 - Mer effektiv FoUI
 - Tillit, rettferdighet, bærekraft, kommunikasjon

Ethics Framework and Guidelines

<https://spaces.hightail.com/space/H29k8vWE73/files>

Spørsmål til gruppearbeid:

1. Hvordan gå fram ift ansvarsfordelingen for et involverende og medvirkende prosjektsamarbeid?
2. Hvordan korrigerer for ujevn maktbalanse, og sikre seg et stabilt etisk forsvarlig involvering i ulike faser i prosjektet?
3. Hvilke betydning har forventningsavklaringene mellom aktørene som involverer og de involverte for at medvirkning skal gi merverdi for begge partene?

Idékraft verden trenger

Takk for oppmerksomheten!

Anila Nauni

Seniorrådgiver, phd sosiolog

Området for innovasjon i offentlig og privat
sektor